

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं.क्र.काअ/ग्रातनिमं/कोप/ २८/2013-14/366

दिनांक : 28.10.2013

आदेश केस क्र. २८/१३-14

श्री. विश्वास बाळासाहेब चव्हाण- (सीमा बॉयोटेक), मु.पो.तळसंदे, ता.हातकंगले
कोल्हापूर.

पक्ष

- 1) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल अधिकारी
कोल्हापूर विद्युत वितरण कंपनी
मंडल कार्यालय, कोल्हापूर
- 2) कार्यकारी अभियंता,
कोल्हापूर विद्युत वितरण कंपनी
विभागीय कार्यालय, ग्रामीण शाखा - कोल्हापूर
- 3) सहाय्यक निरीक्षक,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी
उपविभागीय कार्यालय, कोडोली.

विरुद्ध पक्षकार

- कोरम:-**
१. श्री.बी.जी.पवार, अध्यक्ष
  २. श्री.बी.बी.पवार, सदस्य सचिव
  ३. श्री.बी.बी.पवार, सदस्य

न्यायमक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
कोल्हापूर 2006 08.2

निर्णय

श्री.बी.जी.पवार, अध्यक्ष, ग्रा.त.म.मंच. कोल्हापूर, खालीलप्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.

सीमा बॉयोटेकतर्फे श्री. विश्वास बाळासाहेब चव्हाण-पाटील, मु.पो.तळसंदे, ता.हातकणंगले, जिल्हा - कोल्हापूर, यांनी मंचाकडे दि.०४.०९.२०१३ रोजी महावितरण कोल्हापूर यांचेविरुद्ध ग्राहक तक्रार निवारण मंच अधिनियम २००६ मधील तरतुदीनुसार गा-हाणे मंजूर केले. त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे :

तक्रारदार हे वीज कंपनीचे ग्राहक आहेत. टिश्युकल्चर पध्दतीने केळी रोपांच्या निर्मितीसाठी वीजपुरवठा चालू असून त्यास कृषी वर्गवारी आयोगाच्या आदेशानुसार दि.०४.०७.२००६ पासून ०४.०७.२००७ पर्यंत Non subsidized कृषी दर लावण्याऐवजी subsidized दर लावला. Load Expansion करतांना औद्योगिक दर लागेल असे सांगितले. त्यानुसार जुलै, २०१० पासून औद्योगिक दर लागू करण्यात आला. ग्राहकाने वितरण कंपनीविरुद्ध तक्रार क्र. 162/12-13 केली. ती मंजूर होऊन टेरिफ बदलाचा आदेश दिले. त्यानुसार १५.०५.२०१३ रोजी ग्राहकास सप्टेंबर, २००६ ते जून, २०१० या कालावधीचा फरक ₹.6,72,367/- दिला. ग्राहकाच्या म्हणण्यानुसार विद्युत कायदा २००३ कलम ५६.२ नुसार कंपनीला २ वर्षे मागील थकबाकी वसूल करण्याचा अधिकार नाही. तसेच बिलामध्ये थकबाकी दाखवून त्यापोटी विद्युत खंडित करण्याचा अधिकार नाही. सदरची रक्कम १८% व्याजाने परत मिळावी व मानसिक त्रासापोटी ₹.10,000/- मिळावेत अशी मागणी केली आहे.

वितरण कंपनीने आपल्या दि.२५.०९.२०१३ च्या लेखी अहवालात मंचाच्या आदेशानुसार फरकाची रक्कम ग्राहकास दिली. ₹.6,72,367/- हे ग्राहकाचे कनेक्शन दि.०४.०७.२००६ पासून जून, २०१० या काळात Subsidized Ag.Tariff प्रमाणे केले. वस्तुतः अशी subsidy फक्त शेती कनेक्शनसाठी आहे. वितरण कंपनीच्या म्हणण्यानुसार सेक्शन ५६.२ लागू होत नाही. ग्राहकाचे कनेक्शन तोडले नाही. लेखी अहवालात पैरा 5 मध्ये मा.उच्च न्यायालयाच्या रिट पीटीशन क्र.१४० / २०१० चा हवाला दिला आहे. तसेच मा.लोकपाल यांचे केस क्र.३९/२०१३ च्या आदेशाचा संदर्भ घेतला आहे. त्यानुसार ग्राहक हे दिवाणी कोर्टात स्वतंत्ररित्या कारवाई करू शकतात. ग्राहकाने मा.वीज नियामक आयोगाच्या समोर ग्राहक तक्रार निवारण मंचाच्या आदेशाचे पालन नाले असे कबूल केले आहे. तरी तक्रार फेटाळण्यात यावी.

प्रस्तुत सुनावणी मंचापुढे दि.०८.१०.२०१३ रोजी घेण्यात आली. वितरण कंपनीतर्फे कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण विभाग क्र.१ श्री.जरग, नोडल ऑफीसरतर्फे श्री.आरळी उपस्थित होते. ग्राहकाने आपल्या तक्रारीत उपस्थित केलेल्या कारणांचा उहापोह करून वितरण कंपनीला २ वर्षापेक्षा जास्त काळातील थकबाकी वसूल करता येत नाही. त्यासाठी कलम ५६.२ विद्युत कायदाचा संदर्भ देत आहे. मागील ४ वर्षांची फरकाची रक्कम कापून व्याजासह परत मिळावी अशी मागणी केली आहे. आपल्या म्हणण्याच्या पृष्ठार्थ मा.लोकपाल यांचे केस क्र.६०/२००९, केस क्र. २२/२००९, केस क्र.७२/२००९ यातील आदेशांचा संदर्भ घेतला आहे. याउलट वितरण कंपनीचे अधिकारी त्यांनी केलेली कारवाई योग्य आहे असे सांगतात. ५६.२ याठिकाणी लागू होत नसल्याने कारण ग्राहकाची वीज तोडलेली नाही. ग्राहकाने दिलेले संदर्भ लागू होत नाही उलट मा.लोकपाल दि.०७.०६.२०१३ केस क्र.३९/२०१३ याचा संदर्भ घेऊन ग्राहक दिवाणी कोर्टात जाऊन कारवाई करू शकतो असे सांगितले.

..3..

न्यायनिर्णयासाठी पुढील मुद्दे उपस्थित होतात :

1. ग्राहकाची तक्रार मंचात चालू शकते काय ?

उत्तर : नाही.

कारणमिमांसा

उभय बाजूच्या कथनानुसार ग्राहकाची तक्रार क्र.१६१, १६२ या मंचाकडे मंजूर होऊन वितरण कंपनीच्या नियमानुसार टारीफ बदल फरकाची रक्कम व्याजासह ग्राहकास दिली. दरमितील फरकाची रक्कम ₹.6,72,367/- सप्टेंबर, २००६ ते जून, २०१० या कालावधीची वसूल केली. ग्राहकाने वीज नियंत्रण आयोगासमोर कलम १४२ मध्ये केलेल्या कारवाईमध्ये वितरण कंपनीने मंचाच्या २० जानेवारीच्या ऑर्डरची पुर्तता केली असल्याचे मान्य केले.

ग्राहकाने ४ वर्षांच्या काळातील फरक रक्कम वसुलीबाबत त्यास कलम ५६.२ विद्युत कायदा संदर्भ घेतला आहे. त्यानुसार २ वर्षापेक्षा आधीच्या काळातील थकित रकमेची मागणी करता येत नाही. याच भूमिकेने तक्रारीची मागणी मंजूर करावी असे मंचास सांगितले. मंचाचे असे मत नाले आहे की कायदा ५६.२ लागू होत नाही कारण वीज पुरवठा खंडित केला नाही. तक्रारीतील मजकूर किंवा आशय पहाता मुख्यतः तक्रार २१ जानेवारी, २०१३च्या आदेशाचे पालन नाले नाही अशा स्वरूपाची आहे. ग्राहक तक्रार निवारण कायदा २००६ नुसार मंचाच्या आदेशाची अंमलबजावणीची शहानिशा किंवा पुर्तता करण्याची कायदेशीर बाब पहाण्याचे अधिकार नाही. ही बाब आयोगाच्या अखत्यारीत येते. तक्रारदाराने दाखल केलेले मा.लोकपाल यांच्या तिन्ही केसेसमधील कथन (facts) व त्यातील आदेश प्रस्तुतच्या तक्रार मागणीला सहाय्यभूत किंवा पुरक ठरत नगैरलागू आहेत असे मंचाचे मत आहे. मंचाच्या निर्णय कंपनीने मा.लोकपाल यांच्या केस क्र.३९/२०१३ ०७.०६.२०१३ या केसला लागू होतात. मा. लोकपाल यांच्या पॅरा ८ मध्ये केलेले निरीक्षण पहाता ग्राहक वितरण कंपनी विरुद्ध दिवाणी कोर्टात वसूल केलेले रक्कम परत मिळण्यासाठी कारवाई करावी किंवा विद्युत नियामक आयोगाच्या निदर्शनाला आणण्याचा प्रयत्न करू शकतो.

ग्राहकास मंचाने तुमची तक्रार Grievance या CGRF regulation २००६ मधील व्याख्येनुसार चालू शकते काय ? त्यासाठी त्याने मा.लोकपाल यांच्या तिन्ही केसचा संदर्भ घेतला परंतु कलम २ Clause CGRF regulation 2006 Grievance व्याख्या पहाता

“Grievance” means any fault. Imperfection, shortcoming or inadequacy in the quality, nature and manner and manner of performance which has been undertaken to be performed by a Distribution Licensee in pursuance of a licence, contract, agreement or under the Electricity Supply Code or in relation to standards of performance of Distribution Licensees as specified by the Commission and includes inter alia (a) safety of distribution system having potential of endangering of life or property, and (b) grievances in respect of non-compliance of any order of the Commission or any action to be taken in pursuance thereof which are within the jurisdiction of the Forum or Ombudsman, as the case may be.

पुढ्याख्येत बसत नाही असे मंचाचे मत आहे. तसेच रूल ६.८ नुसार जर ग्राहकाचा तक्रार ही त्यामधील CGRF ABCD नुसार असेल तर मंचाच्या अधिकार क्षेत्राबाहेर आहे. C व D नुसार “recovery of arrears where Bill amount is not disputed then same shall be excluded from the jurisdiction of forum” याठिकाणी ग्राहकाची थकबाकी किंवा फरकाची रक्कम जी प्रथमदर्शनी वादातीत नाही ती परत मागितलेली असलेने सदर बाब मंचाच्या अधिकारक्षेत्राबाहेर आहे. याठिकाणी ग्राहकाची दोन वर्षांपेक्षा जास्त काळाची थकबाकी किंवा फरकाची रक्कम वितरण कंपनी वसूल करू शकत नाही असे सांगत असतांना पर्यायाने ती फरकाची रक्कम २००६-२०१० काळातील मान्य आहे असा अर्थ ध्वनित होतो. तसे नसेल तरी मा.वीज नियामक आयोगाने टेरिफ ऑर्डरप्रमाणे चुकीचे क्लासिफिकेशन दुरुस्त करून फरकाची रक्कम मागता येते. या सर्व कायद्याप्रमाणे ग्राहकाची तक्रार मंचासमोर अशा स्वरूपात चालू शकत नाही असे मंचाचे मत आहे. तक्रार निकाली काढण्यात येत आहे. तक्रारदार ग्राहकास योग्य त्या कोर्टात किंवा मंचाचे आदेश बजावणे योग्यरित्या नाले नाही यासाठी वीज नियामक आयोगकडे जाण्याचे स्वातंत्र्य देण्यात येते.

तक्रार

1. तक्रार निकाली काढण्यात येत आहे.
2. सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार संचालन व विद्युत लोकपाल) विनियम 2006 8.7 नुसार पुरावे कळवावे.
3. पुढील विवरण तक्रारदार यांना अपील करावयाचे तक्रार मंचात तारखेपासून 60 दिवसांमधील आत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व) मुंबई यांजकडे करता येईल.

संज्ञांक :

आदेश -
(२०१६-०६-०६)
अध्यक्ष

आ. व. र. कार. सदस्य सचिव - अध्यक्ष

श्री.जी.सी.लेले, ग्राहक सदस्य - अध्यक्ष

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

